Μια πατρική φωνή για τις αυτοκτονίες (Αρχιεπ. Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερώνυμος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 27 Οκτωβρίου, 2013

Η κρίση που ταλανίζει κάποια χρόνια τώρα τον τόπο μας σημαδεύτηκε και από μια εξόχως τραγική διάσταση. Την **αύξηση των αυτοκτονιών**. Οσων τουλάχιστον γίνονται γνωστές, αφού οι ειδικοί πιστεύουν ότι πάντοτε ο αριθμός τους είναι κατά πολύ μεγαλύτερος. Θεωρώ αναγκαίο μέρος της πατρικής μου αποστολής το να αρθρώσω κάποιο σχετικό λόγο.

Μαθαίνουμε από τους ψυχιάτρους και ψυχολόγους πως η αφαίρεση της ίδιας της ζωής κάποιου λαμβάνει χώρα όταν αυτός χάνει την ελπίδα ότι θα αλλάξει κάτι. Οταν αισθάνεται αβοήθητος και ανίκανος να έχει κάποιον έλεγχο πάνω στα γεγονότα που κατέκλυσαν τη ζωή του. Οταν στενεύει ο «γνωστικός του ορίζοντας», όταν δηλαδή παραμορφώνεται η ικανότητα σκέψης και έτσι ο άνθρωπος αδυνατεί να διακρίνει εναλλακτικές λύσεις. Αλλά επίσης συνυπάρχει το διάβημα αυτό και με μια κίνηση οιονεί καταγγελίας και «τιμωρίας» εκείνων οι οποίοι έφεραν τα πράγματα σε αυτό το σημείο. Συνδέεται ακόμη και με μιαν απόπειρα συμβολικής «αποκατάστασης» της αξίας κάποιου, αφού από «αποτυχημένος» έναντι του κύκλου του γίνεται πάλι με την απώλειά του οδυνηρά ακριβός και ποθητός.

Οι ψυχολογικές ερμηνείες μάς είναι πολύτιμες διότι μας επιτρέπουν να κατανοήσουμε την πολυπλοκότητα των κινήτρων, όμως δεν εξαντλούν τις αιτίες και τη δυναμική των αυτοκτονιών. **Στο βάθος τους μπορούμε να διακρίνουμε την απώλεια στήριξης στο Πρόσωπο του Θεού, την αποτυχία μιας προσωπικής σχέσης μαζί Του** (αν αυτή υπήρξε ποτέ), ή ακόμη και τον θυμό εναντίον Του. Προς έναν Θεό, όμως, –ας μην το ξεχνάμε– ο Οποίος έγινε άνθρωπος, **όχι για να μας λύσει τα βιοτικά προβλήματα** (δεν υποσχέθηκε κάτι τέτοιο) **αλλά για να εμφυσήσει νέες υπαρξιακές προοπτικές και νέο νόημα ζωής**. **Νόημα το οποίο να έχει τη δύναμη να διαπερνά (και τελικά να ξεπερνά) την ίδια την απελπισία και τον θάνατο**. Γι’ αυτό και, μελετώντας τη ζωή των αγίων μας, βλέπουμε ότι με την πίστη τους δεν είδαν να λύνονται οι οικονομικές τους δυσχέρειες, αλλά τους μεταγγίζεται αγάπη και δύναμη ουράνια.

Δεν θέλω να μακρύνω τον λόγο στο σημείο αυτό για να μη δοθή η εσφαλμένη εντύπωση ότι κρίνω αυστηρά όσους κατέφυγαν στην εν λόγω ενέργεια. Ο σεβασμός προς τη μνήμη τους και η αγάπη προς τη μοναδικότητα του προσώπου τους πρέπει να παραμείνουν αμείωτα. Αλλωστε **ελάχιστοι είναι εκείνοι των οποίων η πίστη παραμένει αδιατάρακτη και όλοι πάσχουμε ως προς τη σχέση μας με τον Θεό**, με διαφορετικούς τρόπους ο καθένας. Εχω όμως ευθύνη και καθήκον απαράγραπτο να τοποθετηθώ στο επώδυνο αυτό ζήτημα προκειμένου **να προλάβουμε άλλες παρόμοιες απόπειρες**, προκειμένου να αποσοβήσουμε άλλες απώλειες του θεϊκού δώρου της ζωής.

Εδώ **η ευθύνη των ΜΜΕ και των πολιτικών μας** είναι τεράστια. Και τούτο διότι η **αυτοκτονία λόγω οικονομικής στενότητας ποτέ δεν είναι πράξη αξιοπρέπειας, όπως δυστυχώς διαφημίστηκε** από μερίδα δημοσιογράφων και από κάποιους πολιτικούς. Θα μπορούσε κάποιος να τη χαρακτηρίζει **πράξη φυγομαχίας**, ή και ανικανότητας να διακρίνει ο επιχειρών τις επιπτώσεις της ενέργειάς του στους άλλους. Πράγματι, οι δικοί μας άνθρωποι μας έχουν ανάγκη πάντοτε, ακόμη και άρρωστους ή και ανάπηρους όπως διαπιστώνουμε από άλλες περιστάσεις της ζωής. Αραγε **ζήτησαν οι αυτόχειρες τη γνώμη και την έγκριση των αγαπημένων τους προσώπων πριν προβούν στην πράξη τους**;

Το επιχείρημα πως η ζωή είναι δική μας και την κάνουμε ό,τι θέλουμε δεν ευσταθεί, δεδομένου ότι μέσα στην ανθρώπινη φύση βρίσκεται έμφυτη η αρχή της αλληλεξάρτησης. Ο σύζυγος και η σύζυγος δεν ανήκουν πια στον εαυτό τους αλλά στον άλλο. Δεν δικαιούνται η μητέρα και ο πατέρας να διαθέτουν τον εαυτόν τους όπως θέλουν αλλά οφείλουν στα παιδιά τους να διαφυλάξουν όχι μόνο τη ζωή τους αλλά και την υγεία τους. Και, συνολικότερα μιλώντας, όλοι αποτελούμε μέλη αναπόσπαστα της κοινωνίας μας, του έθνους μας, της ανθρωπότητας, ιδιότητα από την οποία **δεν έχουμε το δικαίωμα να παραιτηθούμε**.

Αν ο πόλεμος είναι κακός και όλοι τον αποστρεφόμαστε, αν είμαστε ενάντιοι στις εκτρώσεις και στην ευθανασία, αν καταδικάζουμε τη βιαιοπραγία και την εγκληματικότητα, είναι επειδή απλά κανείς δεν περισσεύει. **Η αξία του ανθρώπινου προσώπου**, όπως μάλιστα μας τη δίδαξαν οι μεγάλοι θεολόγοι και Πατέρες της Εκκλησίας, **είναι μοναδική και ανεπανάληπτη**, απλούστατα επειδή κάθε άνθρωπος, ακόμη και ο πιο διαλυμένος, κατεστραμμένος, απελπισμένος κ.ο.κ. **αποτελεί εικόνα του Θεού με προοπτική αιωνιότητας**.

Οι καθολικές πλέον σήμερα αρχές της ατομικής ελευθερίας και αυτοδιάθεσης

προφανώς δεν μπορούν και δεν είναι επιτρεπτό να αμφισβητηθούν, εκείνο όμως που χρειάζεται να επισημανθή είναι ότι **έχουν όρια**. Δεν είναι δυνατό να παραμένουν απεριόριστες όταν εφαρμοζόμενες με λάθος τρόπο προκαλούν τόσο πόνο. **Η αδιαφορία μας για το αν μια πράξη μας κάνει άλλους να υποφέρουν δίνει εγωιστική χροιά στις ενέργειές μας και γι' αυτό δεν δικαιούται να επαινείται** όπως κάποιοι επιπόλαια πράττουν.

Η ανθρώπινη φύση έχει την τάση να μιμείται, και για το καλό και για το κακό. Θέλουμε λοιπόν να απευθύνουμε έκκληση προς τα ΜΜΕ **να αποφεύγουν την προβολή αυτοκτονιών**. Και όταν αυτό είναι ανέφικτο, **να μην τις ηρωοποιούν** τουλάχιστον.

Προς όλους εκείνους που η απελπισία τους χτυπά την πόρτα της ψυχής, έχουμε να πούμε ότι **τα δεινά έρχονται και παρέρχονται**. Με πίστη στον Θεό (έναν Θεό που δεν βρίσκεται μακριά ή «απέναντί» μας αλλά που γνώρισε ο Ιδιος τον πόνο), αλλά και στις κρυμμένες δυνατότητες που ο καθένας μας διαθέτει, **θα δώσουν τη μάχη και θα καταφέρουν να φθάσουν κάποτε σε ένα σημείο όπου η παλιά επιθυμία να δώσουν τέλος στη ζωή τους θα φαίνεται σαν ένα εφιαλτικό όνειρο που ευτυχώς τελείωσε**.

Και προς όλους μας ανεξαιρέτως, χριστιανούς, αλλόθρησκους, αδιάφορους, άθεους, έχω να πω ότι κάθε αυτοκτονία (ακόμη και μια αποτυχημένη απόπειρα) **μας χρεώνει όλους με την ενοχή ότι δεν μπορέσαμε να την αποτρέψουμε**, επειδή ούτε καν μάθαμε το πρόβλημα του αδελφού μας, ή δεν μπορέσαμε να διακρίνουμε ποιος έχει ανάγκη τη συμπαράστασή μας. Κάθε απόπειρα να τελειώσει μια ζωή με αυτοχειρία είναι πλήγμα στην καρδιά του πολιτισμού μας και της δήθεν προόδου μας, η οποία εξαντλείται σε επιστημονικούς και τεχνολογικούς θριάμβους αλλά **κατέληξε στο πάγωμα της αγάπης μέσα στις καρδιές μας**.

(Πηγή: "Καθημερινή" 20/10/2013)

ΣΧΕΤΙΚΑ:

Για την απόγνωση και την αυτοκτονία (Αγ. Νεκταρίου)

Η αυτοκτονία είναι πολύ βαρύτερη αμαρτία από την ανθρωποκτονία (Αγ. Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

Στον καφετζή που έπρεπε να επιλέξει ανάμεσα στην αυτοκτονία και την επαιτεία (Αγ. Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

Στη μοναχική και άρρωστη γυναίκα για την αυτοκτονία (Αγ. Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

Ο Χαλκίδος Χρυσόστομος για το σοβαρό φαινόμενο των αυτοκτονιών

Αυτοκτονία:
οι Ιεροί Κανόνες και η Παράδοση της Εκκλησίας (πρωτοπρεσβύτερος Λάμπρος
Φωτόπουλος, εφημέριος Ι.Ν. Αγίου Κοσμά Αιτωλού Αμαρουσίου)

Όχι στην αυτοκτονία! Ναι στην μετάνοια και στην εξομολόγηση! (Ιερομόναχος Σάββας Αγιορείτης)

Μην απελπίζεσαι! Μην αυτοκτονείς!

Οι Αυτοκτονίες, η Οικονομική Κρίση και τα Πρότυπά μας

Γράμμα προς υποψήφιο αυτόχειρα.... (Από τον συμπατριώτη σου Γεράσιμο Γ. Γερολυμάτο)